

# BİL-142 Bilgisayar Programlama II (C/C++)

---

Hazırlayan: M.Ali Akcayol  
Gazi Üniversitesi  
Bilgisayar Mühendisliği Bölümü

## Konular

- Giriş
- Pointer Değişken Tanımı
- Pointer Operatörleri
- Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme
- Pointer ile `const` Kullanımı
- `sizeof` Operatörleri
- Pointer İfadeleri ve Pointer Aritmetiği
- Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki
- Pointer Dizileri
- Pointer Tabanlı String İşlemleri

## Giriş

- Pointer'lar hem pass-by-value hemde pass-by-reference şeklinde kullanılabilir.
- Pointer'lar boyutu dinamik olarak büyüüp küçülebilen yapılar (bağlı listeler, kuyruklar, yığınlar ve ağaçlar) oluşturmak için kullanılabilir.

3

## Konular

- Giriş
- **Pointer Değişken Tanımı**
- Pointer Operatörleri
- Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme
- Pointer ile `const` Kullanımı
- `sizeof` Operatörleri
- Pointer İfadeleri ve Pointer Aritmetiği
- Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki
- Pointer Dizileri
- Pointer Tabanlı String İşlemleri

## Pointer Değişken Tanımı

- Pointer değişkenler değer yerine hafıza adreslerini tutar.
- Bir değişken bir değeri doğrudan gösterir, pointer bir değeri dolaylı olarak gösterir.
- Pointer tanımlarken değişken adının önüne \* konulur.

```
int *countPtr, count;
```

```
double *xPtr, *yPtr;
```

- Bir pointer tanımlandığında 0, NULL veya bir adresle başlatılabilir.
- NULL <iostream> başlık dosyasında tanımlıdır.

5

## Konular

- Giriş
- Pointer Değişken Tanımı
- **Pointer Operatörleri**
- Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme
- Pointer ile `const` Kullanımı
- `sizeof` Operatörleri
- Pointer İfadeleri ve Pointer Aritmetiği
- Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki
- Pointer Dizileri
- Pointer Tabanlı String İşlemleri

## Pointer Operatörleri

- Adres operatörü (&) bir değişkenin adresini döndürür.

```
int y = 5;
int *yPtr;
```

```
yPtr = &y;
```



Adres	yPtr	y	Adres
500000	600000	5	600000

**&yPtr = 500000**

**\*yPtr = 5**    **&y = 600000**  
**y = 5**       **yPtr = 600000**

- \*&yPtr** (600000 - pointer adresinin gösterdiği) ile **&\*yPtr** (600000 - pointer'ın gösterdiğinin adresi) aynı değeri döndürür.

7

## Pointer Operatörleri

- Örnek

```
1 #include <iostream>
2 using std::cout;
3 using std::endl;
4
5 int y = 5;
6 int *yPtr;
7
8
9 int main()
10 {
11     yPtr = &y;
12
13     cout << "y = " << y << endl;
14     cout << "&y = " << &y << endl;
15     cout << "yPtr = " << yPtr << endl;
16     cout << "*yPtr = " << *yPtr << endl;
17     cout << "&yPtr = " << &yPtr << endl;
18     cout << "&*yPtr = " << &*yPtr << endl;
19     cout << "**&yPtr = " << *&yPtr << endl;
20
21     system("PAUSE");
22     return 0;
23 }
```

```
c:\Documents and Settings\m.ali\My Documente
y = 5
&y = 00419004
yPtr = 00419004
*yPtr = 5
&yPtr = 00419150
&*yPtr = 00419004
*&yPtr = 00419004
Press any key to continue . . . _
```

8

## Pointer Operatörleri

### Örnek

```
1 // Fig. 8.4: fig08_04.cpp
2 // Using the & and * operators.
3 #include <iostream>
4 using std::cout;
5 using std::endl;
6
7 int main()
8 {
9     int a; // a is an integer
10    int *aPtr; // aPtr is an int * -- pointer to an integer
11
12    a = 7; // assigned 7 to a
13    aPtr = &a; // assign the address of a to aPtr
14
15    cout << "The address of a is " << &a
16         << "\nThe value of aPtr is " << aPtr;
17    cout << "\n\nThe value of a is " << a
18         << "\nThe value of *aPtr is " << *aPtr;
19    cout << "\n\nShowing that * and & are inverses of "
20         << "each other.\n&*aPtr = " << &*aPtr
21         << "\n*&aPtr = " << *&aPtr << endl;
22    system("PAUSE");
23    return 0; // indicates successful termination
24 } // end main
```

```
c:\Documents and Settings\m.ali\My Documents\Visual Studio
The address of a is 0012FF60
The value of aPtr is 0012FF60
The value of a is 7
The value of *aPtr is 7
Showing that * and & are inverses of each other.
&*aPtr = 0012FF60
*&aPtr = 0012FF60
Press any key to continue . . . _
```

9

## Konular

- Giriş
- Pointer Değişken Tanımı
- Pointer Operatörleri
- **Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme**
- Pointer ile `const` Kullanımı
- `sizeof` Operatörleri
- Pointer İfadeleri ve Pointer Aritmetiği
- Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki
- Pointer Dizileri
- Pointer Tabanlı String İşlemleri

## Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme

- C++ ile fonksiyonlara 3 farklı yolla parametre gönderilebilir.
  - Pass-by-value
  - Pass-by-reference
  - Pass-by-reference with pointer
- Pass-by-value ile bir değişken fonksiyona gönderilir ve fonksiyondan değer geri döndürülmez.
- Pass-by-reference ile bir değişkenin adresi (&) operatörü ile gönderilir ve fonksiyonda doğrudan değişkenin adresindeki değer değiştirilir.
- Pass-by-reference with pointer ile bir değişkenin adresi (\*) operatörü ile gönderilir.

11

## Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme

```
1 // Fig. 6.19: fig06_19.cpp
2 // Comparing pass-by-value and pass-by-reference with references.
3 #include <iostream>
4 using std::cout;
5 using std::endl;
6
7 int squareByValue( int ); // function prototype (value pass)
8
9 void squareByReference( int & ); // function prototype (reference pass)
10
11 int main()
12 {
13     int x = 2; // value to square using squareByValue
14     int z = 4; // value to square using squareByReference
15
16     // demonstrate squareByValue
17     cout << "x = " << x << " before squareByValue\n";
18     cout << "Value returned by squareByValue: "
19         << squareByValue( x ) << endl;
20     cout << "x = " << x << " after squareByValue\n" << endl;
21
22     // demonstrate squareByReference
23     cout << "z = " << z << " before squareByReference" << endl;
24
25     squareByReference( z );
26     cout << "z = " << z << " after squareByReference" << endl;
27     system("PAUSE");
28     return 0; // indicates successful termination
29 } // end main
30
```

12

## Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme

```
31 // squareByValue multiplies number by itself, stores the
32 // result in number and returns the new value of number
33 int squareByValue( int number )
34 {
35     return number *= number; // caller's argument not modified
36 } // end function squareByValue
37
38 // squareByReference multiplies numberRef by itself and stores the result
39 // in the variable to which numberRef refers in function main
40 void squareByReference( int &numberRef )
41 {
42     numberRef *= numberRef; // caller's argument modified
43 } // end function squareByReference
```

```
c:\Documents and Settings\m.ali\My Documents\Visual Studio 2008\Pr
x = 2 before squareByValue
Value returned by squareByValue: 4
x = 2 after squareByValue

z = 4 before squareByReference
z = 16 after squareByReference
Press any key to continue . . .
```

13

## Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme

### ■ pass-by-value ile parametre gönderimi

```
1 // Fig. 8.6: fig08_06.cpp
2 // Cube a variable using pass-by-value.
3 #include <iostream>
4 using std::cout;
5 using std::endl;
6
7 int cubeByValue( int ); // prototype
8
9 int main()
10 {
11     int number = 5;
12
13     cout << "The original value of number is " << number;
14
15     number = cubeByValue( number ); // pass number by value to cubeByValue
16     cout << "\nThe new value of number is " << number << endl;
17     system("PAUSE");
18     return 0; // indicates successful termination
19 } // end main
20
21 // calculate and return cube of integer argument
22 int cubeByValue( int n )
23 {
24     return n * n * n; // cube local variable n and return result
25 } // end function cubeByValue
```

```
c:\Documents and Settings\m.ali\My Documents
The original value of number is 5
The new value of number is 125
Press any key to continue . . .
```

14

## Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme

### ■ pass-by-reference with pointer ile parametre gönderimi

```
1 // Fig. 8.7: fig08_07.cpp
2 // Cube a variable using pass-by-reference with a pointer argument.
3 #include <iostream>
4 using std::cout;
5 using std::endl;
6
7 void cubeByReference( int * ); // prototype
8
9 int main()
10 {
11     int number = 5;
12     cout << "The original value of number is " << number;
13     cubeByReference( &number ); // pass number address to cubeByReference
14     cout << "\nThe new value of number is " << number << endl;
15     system("PAUSE");
16     return 0; // indicates successful termination
17 } // end main
18
19 // calculate cube of *nPtr; modifies variable number
20 void cubeByReference( int *nPtr )
21 {
22     *nPtr = *nPtr * *nPtr * *nPtr; // cube *nPtr
23 } // end function cubeByReference
24
25
26
27
```

```
int number = 5;
int *numberPtr;
numberPtr = &number;
cubeByReference( numberPtr );
```

```
c:\Documents and Settings\m.ali\My Document
The original value of number is 5
The new value of number is 125
Press any key to continue . . .
```

## Konular

- Giriş
- Pointer Değişken Tanımı
- Pointer Operatörleri
- Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme
- **Pointer ile const Kullanımı**
- sizeof Operatörleri
- Pointer İfadeleri ve Pointer Aritmetiği
- Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki
- Pointer Dizileri
- Pointer Tabanlı String İşlemleri



## Pointer ile `const` Kullanımı

- Bir fonksiyon parametrelerini `const` olarak kullanmanın farklı yolları vardır.
- Pointer ile `const` kullanımı 4 farklı şekilde yapılabilir:
  - Nonconstant pointer to nonconstant data
  - Nonconstant pointer to constant data
  - Constant pointer to nonconstant data
  - Constant pointer to constant data

17

## Pointer ile `const` Kullanımı

### Nonconstant pointer to nonconstant data

- Nonconstant pointer to nonconstant data kullanımında `const` kullanılmaz.
- Nonconstant pointer değeri değiştirilebilir.
- Nonconstant data değeri değiştirilebilir.
- Bir karakter dizisinde dizi adı ilk elemanın pointer'ıdır.
- Dizi adını alan pointer değeri artırılarak sonraki elemanlara ulaşılabilir.

18

## Pointer ile const Kullanımı

### Nonconstant pointer to nonconstant data

```
1 // Fig. 8.10: fig08_10.cpp
2 // Converting lowercase letters to uppercase letters
3 // using a non-constant pointer to non-constant data.
4 #include <iostream>
5 using std::cout;
6 using std::endl;
7
8 #include <cctype> // prototypes for islower and toupper
9 using std::islower;
10 using std::toupper;
11
12 void convertToUpper( char * );
13
14 int main()
15 {
16     char phrase[] = "characters and $32.98";
17
18     cout << "The phrase before conversion is: " << phrase;
19     convertToUpper( phrase );
20     cout << "\nThe phrase after conversion is: " << phrase << endl;
21     system("PAUSE");
22     return 0; // indicates successful termination
23 } // end main
24
```

19

## Pointer ile const Kullanımı

### Nonconstant pointer to nonconstant data - devam

```
25 // convert string to uppercase letters
26 void convertToUpper( char *sPtr )
27 {
28     while ( *sPtr != '\0' ) // loop while current character is not '\0'
29     {
30         if ( islower( *sPtr ) ) // if character is lowercase,
31             *sPtr = toupper( *sPtr ); // convert to uppercase
32
33         sPtr++; // move sPtr to next character in string
34     } // end while
35 } // end function convertToUpper
36
```

→ Sonraki karaktere geçilir

```
C:\Documents and Settings\m.ali\My Documents\Visual Studio 2008\
The phrase before conversion is: characters and $32.98
The phrase after conversion is: CHARACTERS AND $32.98
Press any key to continue . . . _
```

20

## Pointer ile const Kullanımı

### Nonconstant pointer to constant data

- Nonconstant pointer to constant data kullanımında const ile tanımlama yapılır.
- Nonconstant pointer değeri değiştirilebilir.
- Pointer data üzerinde değişiklik yapamaz.

21

## Pointer ile const Kullanımı

### Nonconstant pointer to constant data

```
1 // Fig. 8.11: fig08_11.cpp
2 // Printing a string one character at a time using
3 // a non-constant pointer to constant data.
4 #include <iostream>
5 using std::cout;
6 using std::endl;
7
8 void printCharacters( const char * ); // print using pointer to const data
9
10 int main()
11 {
12     const char phrase[] = "print characters of a string";
13
14     cout << "The string is:\n";
15     printCharacters( phrase ); // print characters in phrase
16     cout << endl;
17
18     system("PAUSE");
19     return 0; // indicates successful termination
20 } // end main
21
22 // sPtr can be modified, but it cannot modify the character to which
23 // it points, i.e., sPtr is a "read-only" pointer
24 void printCharacters( const char *sPtr )
25 {
26     for ( ; *sPtr != '\0'; sPtr++ ) // no initialization
27         cout << *sPtr; // display character without modification
28 }
```

c:\Documents and Settings\m.ali\My Docur

The string is:  
print characters of a string  
Press any key to continue . . . \_

22

## Pointer ile const Kullanımı

### Nonconstant pointer to constant data – devam

- **const** pointer'la gösterilen değer değiştirilemez.

```
1 // Fig. 8.12: fig08_12.cpp
2 // Attempting to modify data through a
3 // non-constant pointer to constant data.
4
5 void f( const int * ); // prototype
6
7 int main()
8 {
9     int y;
10
11     f( &y ); // f attempts illegal modification
12
13     system("PAUSE");
14     return 0; // indicates successful termination
15 } // end main
16
17 // xPtr cannot modify the value of constant variable to which it points
18 void f( const int *xPtr )
19 {
20     *xPtr = 100; // error: cannot modify a const object
21 } // end function f
```

23

## Pointer ile const Kullanımı

### Constant pointer to nonconstant data

- Constant pointer to nonconstant data kullanımında pointer sabit bir adresi gösterir.
- Constant pointer ile gösterilen adres içeriği değiştirilebilir.
- Constant pointer tanımlanırken initalize edilmelidir.

24

## Pointer ile const Kullanımı

### Constant pointer to nonconstant data

```
1 // Fig. 8.13: fig08_13.cpp
2 // Attempting to modify a constant pointer to non-constant data.
3
4 int main()
5 {
6     int x, y;
7
8     // ptr is a constant pointer to an integer that can
9     // be modified through ptr, but ptr always points to the
10    // same memory location.
11
12    int * const ptr = &x; // const pointer must be initialized
13
14    *ptr = 7; // allowed: *ptr is not const
15    ptr = &y; // error: ptr is const; cannot assign to it a new address
16
17    system("PAUSE");
18    return 0; // indicates successful termination
19 }
```

```
error C3892: 'ptr' : you cannot assign to a variable that is const
```

25

## Pointer ile const Kullanımı

### Constant pointer to constant data

- Constant pointer to constant data kullanımında pointer sabit bir adresi gösterir ve adresin içeriğide değiştirilemez.
- Constant pointer tanımlanırken initilaze edilmelidir.

26

## Pointer ile const Kullanımı

### Constant pointer to constant data

```
1 // Fig. 8.14: fig08_14.cpp
2 // Attempting to modify a constant pointer to constant data.
3 #include <iostream>
4 using std::cout;
5 using std::endl;
6
7 int main()
8 {
9     int x = 5, y;
10
11     // ptr is a constant pointer to a constant integer.
12     // ptr always points to the same location; the integer
13     // at that location cannot be modified.
14
15     const int *const ptr = &x;
16
17     cout << *ptr << endl;
18
19     *ptr = 7; // error: *ptr is const; cannot assign new value
20     ptr = &y; // error: ptr is const; cannot assign new address
21
22     system("PAUSE");
23     return 0; // indicates successful termination
24 }
```

27

## Konular

- Giriş
- Pointer Değişken Tanımı
- Pointer Operatörleri
- Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme
- Pointer ile **const** Kullanımı
- **sizeof** Operatörleri
- Pointer İfadeleri ve Pointer Aritmetiği
- Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki
- Pointer Dizileri
- Pointer Tabanlı String İşlemleri

## sizeof Operatörleri

- **sizeof** operatörü bir dizinin toplam boyutunu byte olarak verir.
- **sizeof(array)** ifadesi array dizisinin hafızadaki toplam boyutunu byte olarak verir.

```
double realArray[22];

sizeof realArray / sizeof (double); // eleman sayısını verir
```

29

## sizeof Operatörleri

```
1 // Fig. 8.16: fig08_16.cpp
2 // Sizeof operator when used on an array name
3 // returns the number of bytes in the array.
4 #include <iostream>
5 using std::cout;
6 using std::endl;
7
8 size_t getSize( double * ); // prototype
9
10 int main()
11 {
12     double array[ 20 ]; // 20 doubles; occupies 160 bytes on our system
13
14     cout << "The number of bytes in the array is " << sizeof( array );
15
16     cout << "\nThe number of bytes returned by getSize is "
17         << getSize( array ) << endl;
18
19     system("PAUSE");
20     return 0; // indicates successful termination
21 } // end main
22
23 // return size of ptr
24 size_t getSize( double *ptr )
25 {
26     return sizeof( ptr );
27 } // end function getSize
```

```
c:\Documents and Settings\m.ali\My Documents\Visual Stu
The number of bytes in the array is 160
The number of bytes returned by getSize is 4
Press any key to continue . . .
```

30

## sizeof Operatörleri

- Örnek: Temel türler, dizi ve pointer boyutunun belirlenmesi.

```
1 // Fig. 8.17: fig08_17.cpp
2 // Demonstrating the sizeof operator.
3 #include <iostream>
4 using std::cout;
5 using std::endl;
6
7 int main()
8 {
9     char c; // variable of type char
10    short s; // variable of type short
11    int i; // variable of type int
12    long l; // variable of type long
13    float f; // variable of type float
14    double d; // variable of type double
15    long double ld; // variable of type long double
16    int array[ 20 ]; // array of int
17    int *ptr = array; // variable of type int *
18
```

31

## sizeof Operatörleri

- Örnek: Temel türler, dizi ve pointer boyutunun belirlenmesi.

```
19     cout << "sizeof c = " << sizeof c
20         << "\tsizeof(char) = " << sizeof( char )
21         << "\nsizeof s = " << sizeof s
22         << "\tsizeof(short) = " << sizeof( short )
23         << "\nsizeof i = " << sizeof i
24         << "\tsizeof(int) = " << sizeof( int )
25         << "\nsizeof l = " << sizeof l
26         << "\tsizeof(long) = " << sizeof( long )
27         << "\nsizeof f = " << sizeof f
28         << "\tsizeof(float) = " << sizeof( float )
29         << "\nsizeof d = " << sizeof d
30         << "\tsizeof(double) = " << sizeof( double )
31         << "\nsizeof ld = " << sizeof ld
32         << "\tsizeof(long double) = " << sizeof( long double )
33         << "\nsizeof array = " << sizeof array
34         << "\nsizeof ptr = " << sizeof ptr << endl;
35
36     system("PAUSE");
37     return 0; // indicates successful termination
38 }
```

32



## sizeof Operatörleri

- Örnek: Temel türler, dizi ve pointer boyutunun belirlenmesi.

```
c:\Documents and Settings\m.ali\My Documents\W
sizeof c = 1      sizeof(char) = 1
sizeof s = 2     sizeof(short) = 2
sizeof i = 4     sizeof(int) = 4
sizeof l = 4     sizeof(long) = 4
sizeof f = 4     sizeof(float) = 4
sizeof d = 8     sizeof(double) = 8
sizeof ld = 8    sizeof(long double) = 8
sizeof array = 80
sizeof ptr = 4
Press any key to continue . . .
```

33

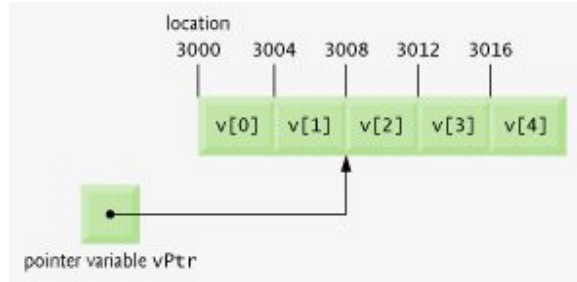
## Konular

- Giriş
- Pointer Değişken Tanımı
- Pointer Operatörleri
- Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme
- Pointer ile `const` Kullanımı
- `sizeof` Operatörleri
- **Pointer İfadeleri ve Pointer Aritmetiği**
- Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki
- Pointer Dizileri
- Pointer Tabanlı String İşlemleri

## Pointer İfadeleri ve Pointer Aritmetiği

- Pointer'lar birçok aritmetik işlem yapılabilir (++ , --).

```
int *vPtr = v;  
int *vPtr = &v[ 0 ];  
vPtr += 2;  
vPtr -= 4;  
++vPtr;  
vPtr++;
```



vPtr += 2; den sonraki durum

35

## Konular

- Giriş
- Pointer Değişken Tanımı
- Pointer Operatörleri
- Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme
- Pointer ile **const** Kullanımı
- **sizeof** Operatörleri
- Pointer İfadeleri ve Pointer Aritmetiği
- **Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki**
- Pointer Dizileri
- Pointer Tabanlı String İşlemleri

## Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki

- Bir dizi adı const pointer olarak düşünülebilir.
- Aşağıda 5 elemanlı dizi ve integer pointer tanımlanmıştır.  

```
int b[ 5 ];  
int *bPtr;
```
- Dizinin adı ilk elemanı gösteren const pointer'dır.  

```
bPtr = b;
```
- İlk elemanın adresini alarak yapılan aşağıdaki ifadeyle aynıdır.  

```
bPtr = &b[ 0 ];
```
- Dizinin 4. elemanı aşağıdaki gibi gösterilebilir.  

```
*(bPtr + 3)
```
- Dizinin 4. elemanı aşağıdaki gibi de gösterilebilir.  

```
&b[ 3 ]
```

37

## Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki

- Dizinin 4. elemanı dizi adıyla da gösterilebilir.  

```
*(b + 3)
```
- Pointer'larda dizilerde olduğu gibi alt indis kullanabilir.  

```
bPtr[ 1 ]
```
- Dizi adı const pointer olduğu için aşağıdaki deyim hatalıdır.  

```
b += 3
```

38

## Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki

```
1 // Fig. 8.20: fig08_20.cpp
2 // Using subscripting and pointer notations with arrays.
3 #include <iostream>
4 using std::cout;
5 using std::endl;
6
7 int main()
8 {
9     int b[] = { 10, 20, 30, 40 }; // create 4-element array b
10    int *bPtr = b; // set bPtr to point to array b
11
12    // output array b using array subscript notation
13    cout << "Array b printed with:\n\nArray subscript notation\n";
14
15    for ( int i = 0; i < 4; i++ )
16        cout << "b[" << i << "] = " << b[ i ] << '\n';
17
18    // output array b using the array name and pointer/offset notation
19    cout << "\nPointer/offset notation where "
20         << "the pointer is the array name\n";
21
```

39

## Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki

```
22     for ( int offset1 = 0; offset1 < 4; offset1++ )
23         cout << "(b + " << offset1 << ") = " << *( b + offset1 ) << '\n';
24
25    // output array b using bPtr and array subscript notation
26    cout << "\nPointer subscript notation\n";
27
28    for ( int j = 0; j < 4; j++ )
29        cout << "bPtr[" << j << "] = " << bPtr[ j ] << '\n';
30
31    cout << "\nPointer/offset notation\n";
32
33    // output array b using bPtr and pointer/offset notation
34    for ( int offset2 = 0; offset2 < 4; offset2++ )
35        cout << "(bPtr + " << offset2 << ") = "
36            << *( bPtr + offset2 ) << '\n';
37
38    system("PAUSE");
39    return 0; // indicates successful termination
40 } // end main
```

40

## Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki

```
c:\Documents and Settings\m.ali\My Documents\Visual Studio 2008\Projects\k
Array subscript notation
b[0] = 10
b[1] = 20
b[2] = 30
b[3] = 40

Pointer/offset notation where the pointer is the array name
*(b + 0) = 10
*(b + 1) = 20
*(b + 2) = 30
*(b + 3) = 40

Pointer subscript notation
bPtr[0] = 10
bPtr[1] = 20
bPtr[2] = 30
bPtr[3] = 40

Pointer/offset notation
*(bPtr + 0) = 10
*(bPtr + 1) = 20
*(bPtr + 2) = 30
*(bPtr + 3) = 40
Press any key to continue . . .
```

41

## Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki

```
1 // Fig. 8.21: fig08_21.cpp
2 // Copying a string using array notation and pointer notation.
3 #include <iostream>
4 using std::cout;
5 using std::endl;
6
7 void copy1( char *, const char * ); // prototype
8 void copy2( char *, const char * ); // prototype
9
10 int main()
11 {
12     char string1[ 10 ];
13     char *string2 = "Hello";
14     char string3[ 10 ];
15     char string4[] = "Good Bye";
16
17     copy1( string1, string2 ); // copy string2 into string1
18     cout << "string1 = " << string1 << endl;
19
20     copy2( string3, string4 ); // copy string4 into string3
21     cout << "string3 = " << string3 << endl;
22
23     system("PAUSE");
24     return 0; // indicates successful termination
25 } // end main
26
```

42

## Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki

```
27 // copy s2 to s1 using array notation
28 void copy1( char * s1, const char * s2 )
29 {
30     // copying occurs in the for header
31     for ( int i = 0; ( s1[ i ] = s2[ i ] ) != '\0'; i++ )
32         ; // do nothing in body
33 } // end function copy1
34
35 // copy s2 to s1 using pointer notation
36 void copy2( char *s1, const char *s2 )
37 {
38     // copying occurs in the for header
39     for ( ; ( *s1 = *s2 ) != '\0'; s1++, s2++ )
40         ; // do nothing in body
41 } // end function copy2
```

```
C:\Documents and Settings\m.ali\My Document
string1 = Hello
string3 = Good Bye
Press any key to continue . . . _
```

43

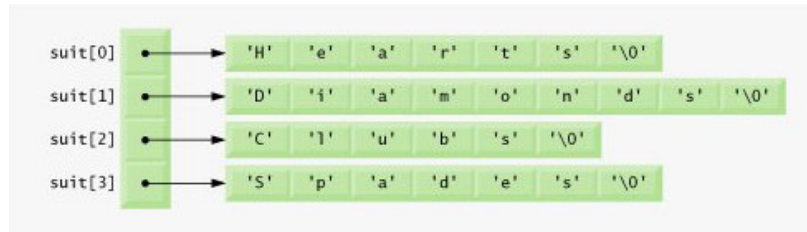
## Konular

- Giriş
- Pointer Değişken Tanımı
- Pointer Operatörleri
- Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme
- Pointer ile **const** Kullanımı
- **sizeof** Operatörleri
- Pointer İfadeleri ve Pointer Aritmetiği
- Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki
- **Pointer Dizileri**
- Pointer Tabanlı String İşlemleri

## Pointer Dizileri

- Pointer tabanlı string'ler (string array) yaygın kullanılmaktadır.

```
const char *suit[ 4 ] =  
{ "Hearts", "Diamonds", "Clubs", "Spades" };
```



45

## Konular

- Giriş
- Pointer Değişken Tanımı
- Pointer Operatörleri
- Pointer ile Fonksiyonlara Parametre Gönderme
- Pointer ile `const` Kullanımı
- `sizeof` Operatörleri
- Pointer İfadeleri ve Pointer Aritmetiği
- Pointer'larla Diziler Arasındaki İlişki
- Pointer Dizileri
- **Pointer Tabanlı String İşlemleri**

## Pointer Tabanlı String İşlemleri

- C++ ile bir string karakter dizisi olarak tanımlanabilir.
- Bir string pointer ise karakter dizisi pointer'ı olarak tanımlanabilir.

```
char color[] = "blue";
const char *colorPtr = "blue";
char color[] = { 'b', 'l', 'u', 'e', '\0' };

word[20]
cin >> word;
cin >> setw( 20 ) >> word;

char sentence[ 80 ];
cin.getline( sentence, 80, '\n' );
cin.getline( sentence, 80 );
```

#include <cstring>

47

## Pointer Tabanlı String İşlemleri

String fonksiyonları ( <cstring> başlık dosyası include edilmelidir)

Function prototype	Function description
<code>char *strcpy( char *s1, const char *s2 );</code>	Copies the string s2 into the character array s1. The value of s1 is returned.
<code>char *strncpy( char *s1, const char *s2, size_t n );</code>	Copies at most n characters of the string s2 into the character array s1. The value of s1 is returned.
<code>char *strcat( char *s1, const char *s2 );</code>	Appends the string s2 to s1. The first character of s2 overwrites the terminating null character of s1. The value of s1 is returned.
<code>char *strncat( char *s1, const char *s2, size_t n );</code>	Appends at most n characters of string s2 to string s1. The first character of s2 overwrites the terminating null character of s1. The value of s1 is returned.

48



## Pointer Tabanlı String İşlemleri

### String fonksiyonları – devam

```
int strcmp( const char *s1, const char *s2 );
```

Compares the string `s1` with the string `s2`. The function returns a value of zero, less than zero (usually -1) or greater than zero (usually 1) if `s1` is equal to, less than or greater than `s2`, respectively.

```
int strncmp( const char *s1, const char *s2, size_t n );
```

Compares up to `n` characters of the string `s1` with the string `s2`. The function returns zero, less than zero or greater than zero if the `n`-character portion of `s1` is equal to, less than or greater than the corresponding `n`-character portion of `s2`, respectively.

```
char *strtok( char *s1, const char *s2 );
```

A sequence of calls to `strtok` breaks string `s1` into "tokens" logical pieces such as words in a line of text. The string is broken up based on the characters contained in string `s2`. For instance, if we were to break the string `"this:is:a:string"` into tokens based on the character `':'`, the resulting tokens would be `"this"`, `"is"`, `"a"` and `"string"`. Function `strtok` returns only one token at a time, however. The first call contains `s1` as the first argument, and subsequent calls to continue tokenizing the same string contain `NULL` as the first argument. A pointer to the current token is returned by each call. If there are no more tokens when the function is called, `NULL` is returned.

```
size_t strlen( const char *s );
```

Determines the length of string `s`. The number of characters preceding the terminating null character is returned.

49

## Pointer Tabanlı String İşlemleri

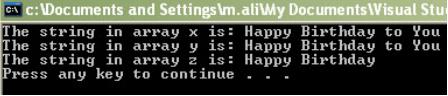
### `strcpy` ve `strncpy` ile string kopyalama

- `strcpy` fonksiyonu ikinci parametresini birinci parametresine kopyalar.
- `strncpy` fonksiyonu `strcpy` fonksiyonundan farklı olarak kopyalanacak uzunluğu belirler.
- `strncpy` fonksiyonunda üçüncü parametre değeri ikinci parametreden büyükse kalanlar null karakter ile doldurulur.

50

## Pointer Tabanlı String İşlemleri

```
1 // Fig. 8.31: fig08_31.cpp
2 // Using strcpy and strncpy.
3 #include <iostream>
4 using std::cout;
5 using std::endl;
6
7 #include <cstring> // prototypes for strcpy and strncpy
8 using std::strcpy;
9 using std::strncpy;
10
11 int main()
12 {
13     char x[] = "Happy Birthday to You"; // string length 21
14     char y[ 25 ];
15     char z[ 15 ];
16
17     strcpy( y, x ); // copy contents of x into y
18
19     cout << "The string in array x is: " << x
20          << "\nThe string in array y is: " << y << '\n';
21
22     // copy first 14 characters of x into z
23     strncpy( z, x, 14 ); // does not copy null character
24     z[ 14 ] = '\0'; // append '\0' to z's contents
25
26     cout << "The string in array z is: " << z << endl;
27
28     system("PAUSE");
29     return 0; // indicates successful termination
30 } // end main
```



51

## Pointer Tabanlı String İşlemleri

### strcat ve strncpy ile string birleştirme

- **strcat** fonksiyonu ikinci parametresini birinci parametresine ekler.
- **strncpy** fonksiyonu **strcat** fonksiyonundan farklı olarak eklenecek uzunluğu belirler ve sonuca null karakter ekler.

52

## Pointer Tabanlı String İşlemleri

```
1 // Fig. 8.32: fig08_32.cpp
2 // Using strcat and strncat.
3 #include <iostream>
4 using std::cout;
5 using std::endl;
6
7 #include <cstring> // prototypes for strcat and strncat
8 using std::strcat;
9 using std::strncat;
10
11 int main()
12 {
13     char s1[ 20 ] = "Happy "; // length 6
14     char s2[] = "New Year "; // length 9
15     char s3[ 40 ] = "";
16
17     cout << "s1 = " << s1 << "\ns2 = " << s2;
18
19     strcat( s1, s2 ); // concatenate s2 to s1 (length 15)
20
21     cout << "\n\nAfter strcat(s1, s2):\ns1 = " << s1 << "\ns2 = " << s2;
```

53

## Pointer Tabanlı String İşlemleri

```
22
23 // concatenate first 6 characters of s1 to s3
24 strncat( s3, s1, 6 ); // places '\0' after last character
25
26 cout << "\n\nAfter strncat(s3, s1, 6):\ns1 = " << s1
27     << "\ns3 = " << s3;
28
29 strcat( s3, s1 ); // concatenate s1 to s3
30 cout << "\n\nAfter strcat(s3, s1):\ns1 = " << s1
31     << "\ns3 = " << s3 << endl;
32
33 system("PAUSE");
34 return 0; // indicates successful termination
35 } // end main
36
```

```
c:\Documents and Settings\m.ali\My Docu
s1 = Happy
s2 = New Year
After strcat(s1, s2):
s1 = Happy New Year
s2 = New Year
After strncat(s3, s1, 6):
s1 = Happy New Year
s3 = Happy
After strcat(s3, s1):
s1 = Happy New Year
s3 = Happy Happy New Year
Press any key to continue . . .
```

54

## Pointer Tabanlı String İşlemleri

### **strcmp** ve **strncmp** ile string karşılaştırma

- **strcmp** fonksiyonu ikinci parametresini birinci parametresiyle karşılaştırır.
- Eğer iki parametre eşitse 0 döndürür.
- Eğer birinci parametre ikinciden küçükse negatif, ikinci birinciden küçükse pozitif değer döndürür.
- **strncmp** fonksiyonu **strcpy** fonksiyonundan farklı olarak karşılaştırılacak karakter sayısını belirler.
- İki string'ten birisinde null karakter görürse durur.

55

## Pointer Tabanlı String İşlemleri

```
1 // Fig. 8.33: fig08_33.cpp
2 // Using strcmp and strncmp.
3 #include <iostream>
4 using std::cout;
5 using std::endl;
6
7 #include <iomanip>
8 using std::setw;
9
10 #include <cstring> // prototypes for strcmp and strncmp
11 using std::strcmp;
12 using std::strncmp;
13
14 int main()
15 {
16     char *s1 = "Happy New Year";
17     char *s2 = "Happy New Year";
18     char *s3 = "Happy Holidays";
19 }
```

56

## Pointer Tabanlı String İşlemleri

```
20 cout << "s1 = " << s1 << "\ns2 = " << s2 << "\ns3 = " << s3
21     << "\n\nstrcmp(s1, s2) = " << setw( 2 ) << strcmp( s1, s2 )
22     << "\nstrcmp(s1, s3) = " << setw( 2 ) << strcmp( s1, s3 )
23     << "\nstrcmp(s3, s1) = " << setw( 2 ) << strcmp( s3, s1 );
24
25 cout << "\n\nstrncmp(s1, s3, 6) = " << setw( 2 )
26     << strncmp( s1, s3, 6 ) << "\nstrncmp(s1, s3, 7) = " << setw( 2 )
27     << strncmp( s1, s3, 7 ) << "\nstrncmp(s3, s1, 7) = " << setw( 2 )
28     << strncmp( s3, s1, 7 ) << endl;
29
30 system("PAUSE");
31 return 0; // indicates successful termination
32 } // end main
33
```

```
c:\Documents and Settings\m.ali\My Docum
s1 = Happy New Year
s2 = Happy New Year
s3 = Happy Holidays

strcmp(s1, s2) = 0
strcmp(s1, s3) = 1
strcmp(s3, s1) = -1

strncmp(s1, s3, 6) = 0
strncmp(s1, s3, 7) = 6
strncmp(s3, s1, 7) = -6
Press any key to continue . . .
```

57

## Pointer Tabanlı String İşlemleri

### **strtok** ile string parçalama

- **strtok** ile bir string girilen karaktere göre (delimiter) (;, space, /, ...) parçalara ayrılır.
- Ayırma için kullanılacak karakter ikinci parametre olarak verilir.

58

## Pointer Tabanlı String İşlemleri

```
1 // Fig. 8.34: fig08_34.cpp
2 // Using strtok.
3 #include <iostream>
4 using std::cout;
5 using std::endl;
6
7 #include <cstring> // prototype for strtok
8 using std::strtok;
9
10 int main()
11 {
12     char sentence[] = "This is a sentence with 7 tokens";
13     char *tokenPtr;
14
15     cout << "The string to be tokenized is:\n" << sentence
16         << "\n\nThe tokens are:\n\n";
17     // begin tokenization of sentence
18     tokenPtr = strtok( sentence, " " );
19
20     // continue tokenizing sentence until tokenPtr becomes NULL
21     while ( tokenPtr != NULL )
22     {
23         cout << tokenPtr << '\n';
24         tokenPtr = strtok( NULL, " " ); // get next token
25     } // end while
26     cout << "\nAfter strtok, sentence = " << sentence << endl;
27     system("PAUSE");
28     return 0; // indicates successful termination
29 } // end main
```

```
c:\Documents and Settings\m.ali\My Documents
The string to be tokenized is:
This is a sentence with 7 tokens
The tokens are:
This
is
a
sentence
with
7
tokens
After strtok, sentence = This
Press any key to continue . . .
```

59

## Pointer Tabanlı String İşlemleri

### strlen ile string boyutunu belirleme

```
1 // Fig. 8.35: fig08_35.cpp
2 // Using strlen.
3 #include <iostream>
4 using std::cout;
5 using std::endl;
6
7 #include <cstring> // prototype for strlen
8 using std::strlen;
9
10 int main()
11 {
12     char *string1 = "abcdefghijklmnopqrstuvmxyz";
13     char *string2 = "four";
14     char *string3 = "Boston";
15
16     cout << "The length of \"" << string1 << "\" is " << strlen( string1 )
17         << "\n\nThe length of \"" << string2 << "\" is " << strlen( string2 )
18         << "\n\nThe length of \"" << string3 << "\" is " << strlen( string3 )
19         << endl;
20
21     system("PAUSE");
22     return 0; // indicates successful termination
23 } // end main
```

```
c:\Documents and Settings\m.ali\My Documents\Visual Studio
The length of "abcdefghijklmnopqrstuvmxyz" is 26
The length of "four" is 4
The length of "Boston" is 6
Press any key to continue . . .
```

60

## Ödev

- İki boyutlu bir labirent programı yazınız. Ekran ilk açıldığında aşağıdaki örnekteki gibi olacaktır.

```
#####  
## ..... ## ..... ##  
.. ## .. ## ..##### .. #  
##### .. ## ..... ##  
# ..... ##### #####  
# .. ##### ..... #  
# .. # ..... ##### .. #  
### .. ### # ..... ##  
# ..... ##. ##. # ..... x  
#####
```

- x karakteri ilk açıldığında giriş noktasında duracak ve kullanıcıdan gelen komutlarda dikey veya yatay iki yönde "." karakterleri üzerinde hareket edecektir.
- x karakterini hareket ettirmek için klavyedeki yön tuşları kullanılacaktır.

61

## Ödev

- x karakteri çıkış noktasına ulaştığında "Tebrikler çıkışı buldunuz." mesajını ekrana yazarak yeni oyun isteyip istemediği sorulacaktır. 'E' girilirse yeni bir labirent oluşturulacaktır.
- **Labirent dikdörtgen şeklinde olacak ve her yeni oyun başlangıcında yatay ve dikey boyutu kullanıcıdan sorulacaktır.**
- **Labirenti rastgele oluşturacak bir fonksiyon yazılacaktır.**
- **Bu fonksiyon bir çıkış ile bir giriş oluşturacak ve bunların arasında en az bir yol oluşturacaktır.**
- Labirentin yatay ve dikey minimum uzunluğu 10 ve maksimum uzunluğu 50 karakter alınacaktır.

62